

VVE-beleidsplan

Montessori-peutergroep De Peutertuin

locatie Noord
Enkhuizen

voorwoord

Voor u ligt het VVE-beleidsplan van de Stichting Montessori-peutergroep Enkhuizen. Deze stichting, die peuterspeelzaalwerk verzorgt op haar locaties van De Peutertuin in Enkhuizen, heeft met ingang van 1 januari 2017 een VVE-groep op locatie Noord.

In dit VVE-beleidsplan staat beschreven op welke wijze de stichting binnen haar VVE-groep uitvoering wil geven aan de voor- en vroegschoolse educatie.

Aan de voor- en vroegschoolse educatie ligt een visie ten grondslag. Deze visie, die binnen de gemeente Enkhuizen door een werkgroep VVE is verwoord in de nota "Taal verbindt – nota voor- en vroegschoolse educatie Gemeente Enkhuizen", vindt zijn wettelijke basis in de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en educatie (Wet OKE).

Het VVE-beleidsplan is bestemd voor ouders, medewerkers, stagiaires, beleidsambtenaren, onderwijskrachten en andere belangstellenden.

Het beleidsplan geeft de gemeente als (indirecte) subsidieverstrekker inzicht in de doelstellingen en activiteiten, die met behulp van de verstrekte subsidie kunnen worden gerealiseerd. Ouders worden aan de hand van dit VVE-beleidsplan geïnformeerd over onze visie en ons VVE-aanbod, zodat zij weten wat zij mogen verwachten.

In het kader van voorschoolse educatie en doorgaande leerlijnen is het voor het basisonderwijs van belang te weten wat Montessori-VVE-peutergroep De Peutertuin op dit terrein te bieden heeft.

Het VVE-beleidsplan is de basis voor het werkplan op de VVE-peutergroep. Onze VVE-groep op locatie Noord van De Peutertuin geeft op een unieke wijze uitvoering aan dit beleidsplan.

Het beleidsplan is overigens nooit af – nieuwe ervaringen en nieuwe inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van de kinderen en de begeleiding daarin, zijn voor de medewerkers, het bestuur van de stichting en de ouders reden om dit VVE-beleidsplan opnieuw te bekijken en indien nodig aan te passen.

namens het bestuur van Stichting Montessori-peutergroep Enkhuizen

Wim Hoogervorst
december 2016

inleiding

Vanuit het Rijk worden in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid gelden beschikbaar gesteld voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Doel hiervan is om kinderen al op jonge leeftijd zodanig in hun ontwikkeling te ondersteunen dat zij zoveel mogelijk zonder achterstand op de basisschool kunnen starten.

Binnen Enkhuzen is er sinds lange tijd een werkgroep VVE. In deze werkgroep participeren vertegenwoordigers van organisaties die werken met het (zeer) jonge kind, zoals peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, consultatiebureau. De gemeente onderhoudt in deze werkgroep de regierol. Er vinden met regelmaat bijeenkomsten plaats waarin het overkoepelende VVE-beleid binnen de gemeente Enkhuzen wordt besproken, geëvalueerd en doorontwikkeld.

wetgeving: Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE)

In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden is de Wet OKE geen aparte wet, maar een verzamelnaam voor drie wetswijzigingen:

- In de wet Kinderopvang worden kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen opgenomen evenals het toezicht van de gemeente daarop met de bijbehorende handhavingsmogelijkheden. Verder worden op grond van deze wet kwaliteitseisen voor voorschoolse educatie vastgesteld.
- In de Wet op het Onderwijstoezicht is geregeld dat de Inspectie van het Onderwijs toezicht houdt op de kwaliteit van voorschoolse educatie.
- In de Wet op het Primair Onderwijs is de regierol van gemeenten ten aanzien van het onderwijsachterstandenbeleid verstevigd en is de verantwoordelijkheid voor het aanbod en de toegankelijkheid van voorschoolse educatie neergelegd.

Het doel van de Wet OKE is om voor jonge kinderen in peuterspeelzalen en kinderopvang een veilige, stimulerende omgeving te creëren waarbij medewerkers in staat zijn om een risico op een taalachterstand te signaleren en dat effectief aan te pakken.

- De eerste maatregel hiertoe is het bieden van een kwaliteitsimpuls voor peuterspeelzalen door de wet- en regelgeving voor peuterspeelzalen te harmoniseren (dat wil zeggen: zoveel mogelijk op één lijn te brengen) met de kinderdagverblijven.
- De tweede maatregel is dat peuterspeelzalen financieel toegankelijk blijven voor ouder(s)/verzorger(s).
- Ten derde regelt het wetsvoorstel dat gemeenten, onder meer door een betere toeleiding, een breder en beter aanbod van voorschoolse educatie aanbieden. Zowel in peuterspeelzalen als in kinderdagverblijven. Bij voorschoolse educatie worden VVE-programma's uitgevoerd, die kinderen spelenderwijs stimuleren in hun ontwikkeling.

Samenvattend kent de Wet OKE drie speerpunten:

1. Dekkend aanbod voorschoolse educatie: gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de organisatie van een dekkend aanbod van voorschoolse educatie in kinderdagverblijven en peuterspeelzalen voor doelgroepkinderen.
2. Toezicht en handhaving: gemeenten waren al verantwoordelijk voor toezicht op en handhaving van de kwaliteit in de kinderopvang. Deze wettelijke verantwoordelijkheid is uitgebreid met het peuterspeelzaalwerk.
3. Harmonisatie voorschoolse voorzieningen: de kwaliteitseisen van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk worden meer op één lijn gebracht.

beleidsinvulling voor- en vroegschoolse educatie in Enkhuizen

Ouder(s)/verzorger(s) zijn op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. De gemeente, als ook Enkhuizen, komt pas in beeld als er sprake is van (dreigende) taal- en ontwikkelingsachterstanden. Enkhuizen zet in op een zo vroeg mogelijke signaleren, een goede doorverwijzing en een kwalitatief goed ondersteuningsaanbod dat voldoet aan de wettelijke eisen.

doelgroep en doelstelling voor- en vroegschoolse educatie

Het is ingevolge de Wet OKE de verantwoordelijkheid van de gemeente om de doelgroep van voorschoolse educatie te bepalen in overleg met de betrokken partners.

Het VVE-aanbod in Enkhuizen is er op gericht de ontwikkeling van kinderen te stimuleren die opgroeien in een omgeving waar niet voldoende aandacht is voor de ontwikkeling van deze kinderen in het algemeen en in de ontwikkeling van de Nederlandse taal in het bijzonder.

In het verlengde hiervan wordt in Enkhuizen een 'doelgroep-kind' voor voor- en vroegschoolse educatie in algemene zin gedefinieerd als:

"Kind, in de leeftijdsfase 0-4 jaar, dat het risico loopt op een ontwikkelingsachterstand met name op het gebied van spraak-taal-ontwikkeling als gevolg van een negatieve invloed van de omgevingsfactoren op de spraak-taalontwikkeling."

De gemeente Enkhuizen heeft, vanwege het betrekkelijk ruime budget voor VVE-beleid, altijd een brede screening gehanteerd van alle peuters die instromen in de peuterspeelzaal. Indien de rijksvergoeding in de nieuwe planperiode omlaag wordt gebracht moeten de beperkte financiële middelen zo effectief mogelijk worden ingezet. Dit kan betekenen dat de doelgroepomschrijving of de toelatingsleeftijd opnieuw moet worden geformuleerd.

toeleiding van doelgroepkinderen

Het signaleren van kinderen met een (dreigende) taal- en of ontwikkelingsachterstand is primair een taak voor de jeugdgezondheidszorg binnen de GGD.

Indicering wordt gedaan door de GGD. Dit gebeurt in principe op het consultatiebureau en is een voorwaarde om gebruik te maken van het gesubsidieerde VVE.

Het consultatiebureau heeft in de leeftijdscategorie van 0-4 jaar een bereik van 97%. In Enkhuizen begint de toeleiding van de doelgroepkinderen naar een VVE-plek daarom bij de consulenten op het consultatiebureau. Daar stelt de JGZ-functionaris vast of een of meer van de VVE-criteria van toepassing zijn en of de ouder op de hoogte is van de mogelijkheden om aan het VVE-aanbod deel te nemen.

Als een kind nog niet is ingeschreven op een VVE-peuterspeelzaal wordt door de jeugdverpleegkundige aan de ouders gevraagd of zij ermee instemmen dat een medewerker van de peuterspeelzaalorganisatie contact met hen opneemt om hen te informeren over het VVE-aanbod en de kosten daarvan.

De verwachting is dat doelgroep-ouders dan sneller hun kind opgeven bij een VVE-locatie dan wanneer deze informatie alleen maar schriftelijk wordt aangeboden.

Dat neemt echter niet weg, dat een aantal doelgroep-ouders naar verwachting hun kind(eren) het VVE-aanbod niet laten volgen, ondanks de uitgebreide en persoonlijk aangeboden informatie.

De komende jaren wordt gestreefd naar het bereik van 100% van de doelgroepkinderen op basis van gerichte toeleiding. Inzichtelijk wordt gemaakt hoeveel doelgroep-peuters niet naar een VVE-locatie gaan en wat hiervan de oorzaken zijn.

werkwijze

Als basis voor onze werkwijze VVE wordt gewerkt met enerzijds het Montessori KindVolgSysteem (MKVS), maar ook met het VVE-programma Peuterplein van uitgeverij Malmberg.

Beide onderdelen van onze werkwijze worden verderop in dit beleidsplan nader besproken.

Ter bevordering van de positieve effecten op de brede ontwikkeling van het (zeer) jonge kind wordt alle kinderen vanaf 2 jaar die gebruik maken van de VVE-voorziening op Montessori-peutergroep De Peutertuin het programma aangeboden. Dat betekent dat alle aanwezige peuters, ook die zonder VVE-indicatie, hetzelfde programma volgen.

Peuters met een VVE-indicatie komen vier dagdelen, de andere peuters minstens twee dagdelen.

Alle peuters worden ondersteund en gestimuleerd, maar peuters die op basis van hun indicatie extra aandacht behoeven worden binnen de groep ook extra gestimuleerd door de pedagogisch medewerker.

Onderdeel van de VVE-werkwijze op Montessori-peutergroep De Peutertuin locatie Noord is de voorlichting aan en samenwerking met de ouders van de peuters.

Over de ouderbetrokkenheid later meer.

toepassingsgebied

Stichting Montessori-peutergroep Enkhuizen verzorgt met ingang van 1 januari 2017 op haar locatie Noord voor- en vroegschoolse educatie voor kinderen van 2 tot 4 jaar.

Locatie Noord is gehuisvest in het pand Goudenregenstraat 29 te Enkhuizen. De stichting heeft daar de beschikking over twee volledig ingerichte lokalen, een speelruimte en een lokaal voor bewegingsonderwijs.

Op locatie Noord verzorgt de stichting peuterwerk volgens het concept van Maria Montessori. Tot 1 januari 2017 werd er gewerkt met drie groepen:

maandagochtend + donderdagochtend	in lokaal A
dinsdagochtend + donderdagochtend	in lokaal B
woensdagochtend + vrijdagochtend	in lokaal B

De VVE-groep start in lokaal A, op vier ochtenden per week.

De groep heeft gedurende een deel van de werktijd ook de beschikking over een ruimte voor bewegingsonderwijs en een buitenruimte.

In de groep is plaats voor in totaal twaalf kinderen, waarvan zes kinderen met een VVE-indicatie.

De VVE-groep wordt begeleid door twee gediplomeerde leidsters, aangevuld met een ouderhulp of een stagiaire.

zelfstandig leren

Zelfstandig leren is een bijzondere activiteit, die op Montessori-peutergroep De Peutertuin veel aandacht krijgt. In onze werkwijze volgen we zoveel mogelijk de natuurlijke, persoonlijke ontwikkeling van het individuele kind. Daarbij maken we onderscheid tussen intellectuele ontwikkeling, creatieve groei, emotionele en sociale ontwikkeling en motorische ontwikkeling. Naast 'alleen' wordt er ook veel 'samen' gewerkt.

Middels het MKVS worden kinderen gevolgd in de stappen van hun ontwikkeling. Geobserveerde ontwikkelingskenmerken worden in het systeem geregistreerd. Deze registraties geven de leidster vervolgens aanwijzingen tot nieuwe activiteiten, om het kind verder in de ontwikkeling te stimuleren.

Het werken met “Peuterplein” garandeert de peuter van een taalrijke leeromgeving. Een taalrijke leeromgeving is belangrijk voor de totale ontwikkeling van het kind, omdat de ontwikkeling van een goed taalniveau voor het kind de kansen in het verdere onderwijs in hoge mate kan vergroten.

Het programma “Peuterplein” (Malmberg, 2014, 's-Hertogenbosch) is sinds 8 oktober 2015 officieel erkend als integraal VVE-programma. “Peuterplein” is door de erkenningscommissie van het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) beoordeeld als een goed onderbouwd. Ook is voldaan aan de door de commissie gehanteerde criteria voor een VVE-programma.

Peuterplein is een thematisch speelleerprogramma, gericht op kinderen van 0-4 jaar en sluit aan op het programma Kleuterplein voor de groepen 1 en 2 van het basisonderwijs. Peuterplein is een compleet programma voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven met gevarieerde activiteiten waarin alle ontwikkelingsgebieden gestimuleerd kunnen worden die voor kinderen van 0-4 jaar van belang zijn: zoals taal, voorbereidend rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling, motoriek en expressie.

ouderbetrokkenheid

De betrokkenheid van de ouders bij het VVE-werk heeft een positieve invloed op het leerproces van het kind; het is dan ook van belang om de ouders bij de activiteiten van de groep te betrekken, zodat de doorgaande lijn in ontwikkeling ook thuis wordt gestimuleerd. Ouders worden geïnformeerd via bijvoorbeeld het white- en prikbord bij de ingang van de groep, maar vooral ook via de nieuwsbrief en speciale overdrachtsbrieven, waarin steeds verhaald wordt over de activiteiten die het kind onlangs heeft gedaan. In de overdrachtsbrieven worden verder tips gegeven om thuis ‘verder’ te gaan met de activiteiten en welke boeken er eventueel bekeken en (voor)gelezen kunnen worden.

Ook worden er regelmatig ouderbijeenkomsten georganiseerd door de leidsters. Tijdens deze bijeenkomsten krijgen de ouders niet alleen uitleg over het werk op de VVE-groep van De Peuertuin, maar komen ook andere zaken aan de orde, die voor een voorspoedige ontwikkeling van de peuter van groot belang zijn.